

PM 2005 RII (Dnr 311-804/2004)

**Överklagande i fråga om detaljplan för kvarteret Fikonet m.m.
inom stadsdelen Södermalm, Stockholms stad, Dp 2002-09169-
54**

Yttrande till Regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Remisstid 7 april 2005

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som yttrande till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet överlämnas och återopas förslaget från stadsledningskontorets juridiska avdelning (bilaga till promemorian).
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Kersti Py Börjeson anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 10 maj 2004 att anta stadsbyggnadsnämndens förslag till detaljplan för kvarteret Fikonet m.m. inom stadsdelen Södermalm i Stockholms stad. Beslutet överklagades. Den 8 augusti 2004 beslutade Länsstyrelsen i Stockholms län att avslå överklagandena. Beslutet överklagades då till regeringen, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. Kommunstyrelsen har av regeringen beretts tillfälle att yttra sig över vad klaganden anför. Staden har förlängd remisstid till den 7 april 2005.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Juridiska avdelningen har utarbetat förslag till yttrande.

Stadsledningskontoret föreslår att juridiska avdelningens förslag till yttranden ges in till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

Mina synpunkter

Jag delar stadsledningskontorets förslag till yttrande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som yttrande till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet överlämnas och återopas förslaget från stadsledningskontorets juridiska avdelning (bilaga till promemorian).

2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 17 mars 2005

KERSTI PY BÖRJESON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 7 mars 2005 har följande lydelse.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade den 8 augusti 2004 att avslå överklagandena i fråga om detaljplan för kv Fikonet m m. Beslutet har överklagats av ett antal sakägare. Kommunstyrelsen har av Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet beretts tillfälle att yttra sig över vad klaganden anfört. Yttrandet bör särskilt belysa vad klagandena anfört ifråga om jäv vid kommunens handläggning av planärendet.

Ärendets beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Juridiska avdelningen har utarbetat förslag till yttrande.

Bakgrund

Klagandena gör gällande att jäv förekommit vid handläggningen hos kommunen. Till stöd härför åberopas att trots att Svenska Bostäder har ett mycket starkt intresse av att byggplanerna i området genomförs har Ann Marie Engel varit med och fattat beslut om detaljplanen i kommunfullmäktige samtidigt som hon är ledamot av Svenska Bostäders styrelse. Vidare åberopas att Ann Marie Engel som ordförande i stadsdelsnämnden varit med och tillstyrkt detaljplanen. Slutligen åberopas till stöd för att jäv förekommit att Ann Marie Engel är sambo med Dick Vestbro som varit inblandad i ärendets behandling på stadsbyggnadsnämnden. En klagande gör gällande att jäv förekommit genom att Roger Mogert både sitter i styrelsen för Svenska Bostäder och i gatu- och fastighetsnämnden.

I yttrandet anförts att enligt 5 kap 20 § kommunallagen får ledamot i fullmäktige inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, föräldrar, barn eller syskon eller någon annan närstående. Med att något ”personligen rör ledamoten” menas att det rör ledamoten som individ, främst då denne har ett ekonomiskt intresse eller annat starkt personligt intresse av utgången i ärendet. Vidare anförts att det enligt stadens uppfattning inte föreligger jäv på grund av de omständigheter som åberopats. Ann-Marie Engel har inte haft sådan personlig koppling till beslutet som förutsätts enligt 5 kap 20 § kommunallagen.

Till bemötande av vad klagandena anfört om jäv anförts vidare att kommunallagens jävsbestämmelser inte förhindrar så dubbla engagemang. I yttrandet åberopas 6 kap 27 § kommunallagen enligt vilken bestämmelse en person både kan vara ledamot i styrelsen för ett kommunalt bolag och ledamot i en nämnd och behandla ett ärende som berör bolaget i nämnden. Ställföreträdarjäv och delikatessjäv anses inte föreligga för personen enbart på grund av detta dubbla engagemang.

Klagandena har vidare bl a framfört att det funnits brister i samrådet och att den nya bebyggelsen kommer att medföra olägenheter såsom skymd sikt, minskat ljusinsläpp, ökat tryck på grönområdena och ökad trafik. I yttrandet anförts att staden bestrider att det finns brister i samrådet. Vidare tillbakavisas kritiken mot planen. Bl a anförts att planförslaget ofrånkomligen innebär förändringar vad gäller solljus- och utsiktsförhållanden, men att staden dock anser dock att konsekvenserna är rimliga vid nybyggnation eller kompletteringsbebyggelse i innerstaden. Vidare anförts att planförslaget är utformat så att konsekvenserna vad gäller solljusbortfall och insyn ska bli så små som möjligt.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret föreslår att juridiska avdelningens förslag till yttranden ges in till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

Regeringskansliet
Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

M2004/3281/F/P

Överklagande i fråga om detaljplan för kv. Fikonet m m inom stadsdelen Södermalm, Stockholms kommun

Stockholms kommun, nedan kallad staden, har beretts tillfälle att yttra sig över vad klagandena har framfört i rubricerat ärende. Stadens yttrande bör särskilt belysa vad klagandena framfört ifråga om jäv vid stadens handläggning. Staden får i anledning härav anföra följande.

Lokala hyresgästföreningen för kvarteret Fikonet gör i aktbilaga 21 gällande att jäv förekommit enligt bestämmelserna i 5 kap 20 § kommunallagen vid handläggningen hos kommunen. Till stöd härför åberopas att trots att Svenska Bostäder har ett mycket starkt intresse av att byggplanerna i området genomförs har Ann Marie Engel varit med och fattat beslut om detaljplanen i kommunfullmäktige samtidigt som hon är ledamot av Svenska Bostäders styrelse. Vidare åberopas att Ann Marie Engel som ordförande i stadsdelsnämnden varit med och tillstyrkt detaljplanen. Slutligen åberopas till stöd för att jäv förekommit att Ann Marie Engel är sambo med Dick Vestbro som varit inblandad i ärendets behandling på stadsbyggnadsnämnden.

Andra klaganden (aktbilaga 23 m fl) ifrågasätter om inte jäv förekommit genom att flera av de politiker som i olika sammanhang har behandlat detaljplanen sitter på många stolar. Som exempel anges att samma politiker sitter som ordförande i stadsdelsnämnden och som vice ordförande i Svenska Bostäders styrelse. Birgitta Reneby, aktbilaga, 8 gör gällande att jäv förekommit genom att Roger Mogert både sitter i styrelsen för Svenska Bostäder och i gatu- och fastighetsnämnden och genom att det finns en jävskoppling mellan ordföranden i stadsdelsnämnden med make i Svenska Bostäders styrelse.

Staden uppfattar att Lokala hyresgästföreningen gör gällande att Ann Marie Engel varit jävig då hon varit med och fattat beslut om antagande av byggplaner i kommunfullmäktige.

Enligt 5 kap 20 § kommunallagen får ledamot i fullmäktige inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, föräldrar, barn eller syskon eller någon annan närstående. Med att något ”personligen rör ledamoten” menas att det rör ledamoten som individ, främst då denne har ett ekonomiskt intresse eller annat starkt personligt intresse av utgången i ärendet.

Staden vitsordar att Ann Marie Engel är ledamot av Svenska Bostäders styrelse, att hon som ordförande i Katarina-Sofia stadsdelsnämnd varit med och fattat beslut om detaljplanen samt att hon är sambo med Dick Vestbro. Dick Vestbro har som ledamot i stadsbyggnadsnämnden medverkat i behandlingen av ärendet. Hans medverkan avser endast att han varit med och godkänt startpromemorian för planläggningen vid nämndsammanträde 2001-04-26 samt godkänt redovisningen av programsamrådet vid sammanträde 2002-05-16.

Enligt stadens uppfattning föreligger inte jäv på grund av de omständigheter som åberopats. Ann-Marie Engel har varken genom att vara ledamot i Svenska Bostäder eller ordförande i stadsdelsnämnden haft sådan personlig koppling till beslutet som förutsätts enligt 5 kap. 20 § kommunallagen. Inte heller det förhållandet att hon är sambo med Dick Vestbro medför någon sådan koppling. Staden hänvisar till RÅ 1989 ref. 9 och RÅ 2002 not 2.

Till bemötande av vad andra klaganden anför vill staden framhålla att kommunallagens jävsbestämmelser inte förhindrar s k dubbla engagemang.

Enligt 6 kap 27 § kommunallagen kan en person både vara ledamot i styrelsen för ett kommunalt bolag och ledamot i en nämnd och behandla ett ärende som berör bolaget i nämnden. Ställföreträdarjäv och delikatessjäv anses inte föreligga för personen enbart på grund av detta dubbla engagemang. Någon annan omständighet till stöd för att Ann Marie Engel har varit jävig än hennes dubbla engagemang har inte åberopats av klagandena.

Staden bestrider också med hänvisning till 6 kap 27 § kommunallagen att Roger Mogert har varit jävig på sitt dubbla engagemang.

Till bemötande av vad klagandena framfört i övrigt får staden anföra följande.

Staden bestrider att det finns brister i samrådet. Två samrådsmöten har hållits. Samrådet har resulterat i ett stort antal skrivelser som har sammanfattats och ställts samman i en samrådsredogörelse. De synpunkter som inte har bemötts särskilt i samrådsredogörelsen rör frågor som inte provas i detaljplaneförfarandet. Inkomna synpunkter ledde till en stor förändring av planförslaget inför utställningen genom att en byggnad av tre utgick i det slutgiltiga förslaget.

När det gäller exploateringsgrad har kv. Fikonet en förhållandevis låg exploateringsnivå idag. Även efter planens genomförande har kvarteret en lägre exploateringsnivå i jämförelse med den omgivande kvartersbebyggelsen eller andra nybyggda områden i innerstaden. Området har god tillgång på friyta och de ytor som tas i anspråk är redan exploaterad mark som till största delen är bebyggd eller hårdgjord. De träd som tas ner i samband med byggnation längs Barnängsgatan, ersätts med en ny trädrad.

Planförslaget innebär ofrånkomligen förändringar vad gäller solljus- och utsiktsförhållanden. Staden anser dock att konsekvenserna är rimliga vid nybyggnation eller kompletteringsbebyggelse i innerstaden.

Solstudier är utförda för kvarteret, både för befintliga förhållanden samt efter kompletteringsbebyggelse enligt planförslaget. Solljusförhållandena i kv. Fikonet är mycket goda tack vare den sammanhängande inre gården och byggnadernas orientering i nordsydlig riktning. Planförslaget är utformat så att konsekvenserna vad gäller solljusbortfall och insyn ska bli så små som möjligt. De förslagna byggnaderna ligger norr respektive öster om gården vilket innebär att förändringarna vad gäller solljusförhållandena blir förhållandevis små. Genom att placera nybyggnaderna i kvarterets ytterkanter hålls generellt ett relativt stort avstånd till befintliga hus. I vissa punkter möts dock byggnaderna hörn mot hörn, men aldrig på närmare avstånd än 9 meter. Byggnaden mot Barnängsgatan har stora portiker för att möjliggöra genomsikt. Portiken i huset i hörnet Bondegatan/Barnängsgatan har medvetet placerats så att den ligger framför det befintliga husets norra gavel.

Trots en problematisk parkeringssituation i området har staden inte ansett det vara rimligt att en enskild fastighetsägare eller tomträtthavare ska lösa problemet för övriga delar av området utan samma krav på parkeringstal som vid planering av andra nybyggnationer bör gälla. Vid tiden för planens framtagna gällde ett parkeringstal för planering i innerstaden på 0,48 platser/lgh för nybyggnation. Efter genomförande av projektet kommer parkeringstalet ligga på 0,5 platser/lgh inom kvarteret.

Många boende har påpekat bristen på kommersiell och kommunal service i området. Det finns ingen möjlighet att i detaljplanesammanhang styra kommersiell service till området men detaljplanen kan ge möjligheten till etablering av olika verksamheter och service. Denna möjlighet finns i föreslagen detaljplan i byggnadernas bottenvåning mot gata. Vad gäller den kommunala servicen är det stadsdelsnämnden som ansvarar för dessa frågor. Samråd har skett med stadsdelsförvaltningen och det pågår diskussioner med byggherren om att inrymma daghem/förskola inom kvarteret. Detaljplanen medger utrymme för detta i bottenvåningarna inom kvarteret.

Staden har inget att anföra i övrigt i ärendet.